

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 6Tos/137/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2122010757
Dátum vydania rozhodnutia: 18. 08. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Katarína Batisová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2022:2122010757.1

Uznesenie

Krajský súd v Trnave, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Kataríny Batisovej a sudcov Mgr. Pavla Macháča a JUDr. Dušana Szabó, v trestnej veci odsúdeného K. B., nar. XX.XX.XXXX v Z., t. č. v ÚVTOS Hrnčiarovce nad Parnou, o sťažnosti odsúdeného proti uzneseniu Okresného súdu Trnava zo dňa 27.05.2022, č. k. 12PP/70/2022-55, na neverejnom zasadnutí konanom dňa 18.08.2022 v Trnave takto

rozhodol:

Podľa § 193 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku sa sťažnosť odsúdeného K. B. z a m i e t a.

odôvodnenie:

Napadnutým uznesením súd I. stupňa podľa § 66 ods. 1 písm. a), ods. 2 Trestného zákona (ďalej len „Tr. zák.“) zamietol žiadosť odsúdeného K. B. o podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, ktorý mu bol uložený rozsudkom Okresného súdu Nitra zo dňa 10.12.2021, sp. zn. OT/58/2021 v spojení s uznesením Krajského súdu v Nitre zo dňa 08.02.2022, sp. zn. 1To/6/2022.

Svoje rozhodnutie súd I. stupňa odôvodnil vecne zistením, že vykonaním zo zákona určenej časti trestu splnil odsúdený formálnu podmienku na podmiennečné prepustenie, zároveň vo výkone trestu preukázal polepšenie a tak splnil aj jednu z dvoch materiálnych podmienok, avšak súčasne nespĺňa druhú materiálnu podmienku.

K splneniu prvej materiálnej podmienky okresný súd uviedol, že vo vzťahu k odsúdenému neboli konštatované žiadne negatívne skutočnosti a poznatky o jeho osobe, ktoré by mali za následok nesplnenie tejto materiálnej podmienky.

Okresný súd zároveň konštatoval, že práve druhá materiálna podmienka nebola u odsúdeného splnená, teda nemožno očakávať, že odsúdený by v prípade podmiennečného prepustenia viedol riadny život na slobode. Okresný súd uviedol, že v prípade odsúdeného je resocializačná prognóza menej priaznivá. Odsúdený bol doposiaľ šesťkrát súdne trestaný za rôznorodú trestnú činnosť, pričom aktuálne si vykonáva trest odňatia slobody uložený rozsudkom Okresného súdu Nitra zo dňa 10.12.2021, sp. zn. OT/58/2021 v spojení s uznesením Krajského súdu v Nitre zo dňa 08.02.2022, sp. zn. 1To/6/2022 vo výmere 18 mesiacov, pre výkon ktorého bol zaradený do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia. Správanie odsúdeného na slobode neumožňuje súdu dospieť k záveru, že od odsúdeného možno očakávať vedenie riadneho života. Svedčí o tom skutočnosť, že si z predchádzajúcich odsúdení nevzal žiadne ponaučenie, ktoré by ho motivovalo k tomu, aby sa už ďalej nedopúšťal páchania trestnej činnosti a aby viedol riadny život. Hoci je odsúdený vo výkone trestu odňatia slobody prvýkrát, na jeho nápravu a uvedenie si negatívnych dôsledkov jeho konania podľa názoru okresného súdu zjavne nemala vplyv ani bezprostredná hrozba výkonu trestu odňatia slobody pri podmiennečnom odsúdení, pretože odsúdený sa úmyselného trestného činu, za ktorý mu bol uložený aktuálne vykonávaný trest odňatia slobody, dopustil v skúšobnej dobe podmiennečného odsúdenia rozsudkom Okresného súdu

Nitra, sp. zn. 21T/1/2016, ktorým mu bol uložený podmienený trest odňatia slobody za súčasného probačného dohľadu nad jeho správaním.

Okresný súd zároveň uviedol, že na základe správania odsúdeného na slobode má za to, že k právne aprobovanému správaniu je odsúdený motivovaný a vedený len v prostredí ústavu počas výkonu trestu odňatia slobody, keďže odsúdeného nedokázalo nič motivovať k tomu, aby dokázal žiť riadnym životom na slobode, dodržiavať všeobecné pravidlá spoločenského správania a neporušovať zákony. V prípade odsúdeného preto prevažuje legitímna potreba ochrany spoločnosti pred ním ako páchatelom trestnej činnosti. Vzhľadom na spáchanú trestnú činnosť mal preto okresný súd za to, že náprava páchatel'a a celkové pozitívne pôsobenie na osobu odsúdeného je možné len počas jeho pobytu vo výkone trestu odňatia slobody, pričom podmieneným prepustením odsúdeného z výkonu trestu odňatia slobody by nebol naplnený jeden zo základných účelov trestu, ktorým je ochrana spoločnosti pred páchatel'mi trestných činov.

Proti tomuto uzneseniu zahlásil po jeho vyhlásení sťažnosť odsúdený, ktorú odôvodnil prostredníctvom svojho obhajcu a uviedol, že prvá a druhá materiálna podmienka spolu neoddeliteľne súvisia a ak je naplnená prvá materiálna podmienka, tak cez túto optiku je potom nutné nahliadať aj na vyhodnotenie naplnenia druhej materiálnej podmienky. Súdny nemôžu podľa neho paušálne prihliadať len na to, že sa v minulosti už dopustil trestnej činnosti, resp., že sa dopustil trestnej činnosti počas plynutia skúšobnej doby podmieneného odsúdenia. Namietal, že záver súdu o tom, že náprava jeho osoby je možná len počas pobytu vo výkone trestu odňatia slobody, je predčasný a nemá oporu vo vykonanom dokazovaní. Na záver uviedol, že on je vo výkone trestu prvýkrát a práve jemu by mala byť daná možnosť preukázať, že výkon trestu má na neho také účinky, že už nebude viac páchať trestnú činnosť. Navrhol napadnuté uznesenie zrušiť a podmienenčne ho prepustiť z výkonu trestu odňatia slobody a určiť mu primeranú skúšobnú dobu s povinnosťami a obmedzeniami.

Podľa § 192 ods. 1 Trestného poriadku Pri rozhodovaní o sťažnosti preskúma nadriadený orgán

- a) správnosť výrokov napadnutého uznesenia, proti ktorým sťažovateľ podal sťažnosť, a
- b) konanie predchádzajúce týmto výrokom napadnutého uznesenia.

Podľa § 193 ods. 1 Trestného poriadku Nadriadený orgán zamietne sťažnosť, ak

- a) nie je prípustná,
- b) bola podaná oneskorene, neoprávnenou osobou, osobou, ktorá sa jej výslovne vzdala alebo ktorá znovu podala sťažnosť, ktorú už predtým výslovne vzala späť, alebo
- c) nie je dôvodná.

Krajský súd, na základe riadne a včas podanej sťažnosti na to oprávnenou osobou, podľa § 192 ods. 1 písm. a), písm. b) Trestného poriadku preskúmal správnosť výroku napadnutého uznesenia, proti ktorému podal sťažovateľ sťažnosť, ako aj konanie tomuto výroku predchádzajúce a dospel k záveru, že sťažnosť odsúdeného B. nie je dôvodná.

Preskúmaním obsahu spisového materiálu aj krajský súd zistil, že odsúdený v súčasnej dobe vykonáva trest odňatia slobody, ktorý mu bol uložený rozsudkom Okresného súdu Nitra zo dňa 10.12.2021, sp. zn. 0T/58/2021 v spojení s uznesením Krajského súdu v Nitre zo dňa 08.02.2022, sp. zn. 1To/6/2022. Formálnu podmienku na podmienené prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody v zmysle § 66 ods. 1 písm. a) Tr. zák. odsúdený už splnil vykonaním polovice uloženého trestu odňatia slobody, dňa 26.02.2022.

Súd I. stupňa nie úplne správne vyhodnotil, že správanie odsúdeného vo výkone trestu preukazuje jeho polepšenie, pretože z hodnotenia riaditeľa ústavu vyplýva, že nebol disciplinárne odmenený, stanovené krátkodobé ciele zaobchádzania nie je pre krátkosť doby možné objektívne hodnotiť, pričom sám konštatuje, že resocializačná prognóza je menej priaznivá. Na základe týchto poznatkov krajský súd zastáva názor, že nie je možné jednoznačne dospieť k záveru, že prvá materiálna podmienka u odsúdeného B. je splnená.

Okresný súd ale správne a v súlade so zákonom vyhodnotil osobu odsúdeného, prihliadol na jeho trestnú minulosť, a dospel k správne záveru o tom, že odsúdený nedáva dostatočné záruky na

to, že v prípade prepustenia na slobodu bude viesť riadny život a viac sa do rozporu so zákonom nedostane. Takéto očakávanie nie je reálne, pretože odsúdený má v odpise registra trestov celkom 6 záznamov. Odsúdený v minulosti mal možnosť preukázať, že vie viesť riadny život, avšak počas doby, kedy bol na slobode, prejavoval opakovane sklony k páchaniu trestnej činnosti. Nemožno neprihliadnuť na skutočnosť, že trestnej činnosti, za spáchanie ktorej aktuálne vykonáva odsúdený nepodmienečný trest odňatia slobody, sa dopustil v čase od 20.04.2021 do 26.05.2021.

K námietkam odsúdeného treba dodať, že posúdenie otázky prípadnej recidívy je svojim spôsobom vždy len predpokladom vysloveným s väčšou či menšou mierou pravdepodobnosti, pričom súd je vždy odkázaný na objektívne okolnosti, medzi ktoré je nutné zaradiť aj doterajšie sklony odsúdeného k páchaniu trestnej činnosti.

Krajský súd zastáva názor, že aj keď je odsúdený vo výkone trestu odňatia slobody po prvýkrát, je potrebné na jeho nápravu vplývať výkonom celej výmery uloženého nepodmienečného trestu, ktorý mu bol uložený na dolnej hranici zvýšenej trestnej sadzby (Krajský súd v Nitre považoval uložený trest za neprimerane mierny, keď na odsúdeného ani uložený výchovný peňažný trest nemal žiaden prevýchovný vplyv.).

Zmysel podmienečného prepustenia z výkonu trestu odňatia slobody nie je v tom, aby za dobré správanie bol odsúdený automaticky podmienečne prepustený po uplynutí ustanovenej doby bez zreteľa na účel trestu. Je potrebné vziať do úvahy i samotný účel trestu, ktorý obsahuje viac komponentov, na ktoré súdy pri svojom rozhodovaní musia prihliadať. Podstatou úvah je potom v konečnom dôsledku dôvodnosť predpokladu, že odsúdený povedie v budúcnosti i na slobode riadny život s minimalizáciou rizika jeho recidívy.

Na to, aby mohol byť odsúdený podmienečne prepustený z výkonu trestu odňatia slobody musí v zmysle § 66 ods. 1 Tr. zák. okrem formálnej podmienky súčasne spĺňať aj dve materiálne podmienky a to, že svojim správaním vo výkone trestu odňatia slobody preukázal polepšenie a zároveň je možné očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život. Odsúdený súčasne nespĺňa obe materiálne podmienky vyplývajúce z vyššie uvedeného ustanovenia a preto súd I. stupňa správne a v súlade so zákonom rozhodol, keď jeho žiadosť o podmienečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody zamietol.

Keďže krajský súd nezistil žiadne také skutočnosti, ktoré by odôvodňovali zrušenie resp. zmenu napadnutého uznesenia, sťažnosť odsúdeného ako nedôvodnú zamietol.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je sťažnosť prípustná.